

Tietojenkäsittelyteorian perusteet

Harjoitus 1

Tehtävät

Kotitehtävät:

1. Olkoon $A = \{a, b, e\}$, $B = \{b, d\}$ ja $C = \{a, c, d\}$. Kirjoita auki (so. luettele alkioittain) seuraavat joukot:

- (a) $A \cup (C - B)$;
 (b) $B \times (A \cap C)$;
 (c) $\mathcal{P}(\{\emptyset\}) - \mathcal{P}(\emptyset)$.

2. Olkoon perusjoukon $A = \{a, b, c, d\}$ relaatio $R \subseteq A \times A$ määritelty:

$$R = \{(a, c), (a, d), (b, b), (c, b), (c, d), (d, b), (d, c)\}$$

Piirrä seuraavien relaatioiden graafiesitykset:

- a) R ,   c) $R \circ R$,
 b) R^{-1} ,   d) $R \cap (R \circ R)$.

Ovatko jotkin näistä relaatioista funktioita?

3. Todista oikeiksi annetun perusjoukon U osajoukkojen A ja B yhdisteiden, leikkausten ja komplementtien suhdetta koskevat *de Morganin kaavat*:

$$\overline{A \cup B} = \overline{A} \cap \overline{B}, \quad \overline{A \cap B} = \overline{A} \cup \overline{B}$$

Demonstraatiotehtävät:

4. Määritellään perusjoukossa $\mathbb{N} \times \mathbb{N}$ relaatio $\sim$ säännöllä:

$$(m, n) \sim (p, q) \iff m + n = p + q.$$

Osoita, että tämä on ekvivalenssirelaatio ja kuvaile intuitiivisesti (“geometrisesti”) sen ekvivalenssiluokkia.

5. Todista induktiolla, että jos X on äärellinen joukko, jonka koko on $n = |X|$, niin sen potenssijoukon koko on $|\mathcal{P}(X)| = 2^n$.
6. Todista induktiolla, että jokaisessa äärellisen perusjoukon S osittainjärjestyksessä on ainakin yksi minimialkio. Osoita myös esimerkein, että minimialkio ei välttämättä ole yksikäsitteinen, ja että väite ei ole yleisesti voimassa, jos perusjoukko S on ääretön.